

KUORTANE

Mäyryn kaavamuutosalueen muinais- jäännösinventointi 2006

14.10.2006 / 15:42:00, Kuortane Mäyry

Timo Jussila

Kustantaja: Kuortaneen kunta

Sisältö:

Perustiedot	2
Inventointi	3
Maastokarttaote	6

Kansikuva: Tutkimusalueen laakeaa kumpareta kuvattuna sen pohjoispään laelta etelään.

Perustiedot

Alue: Rajattu alue Mäyryn kylässä, minne on tarkoitus kaavoittaa uusia omakotitalontontteja.

Tarkoitus: Alueella mahdollisesti sijaitsevien muinaisjäännösten paikantaminen ja karkea rajaaminen.

Tavoite: Alueen mahdollisimman kattava tarkastus, täyttää rakennus- ja maankäyttölain (9§) vaatimus riittävästä tutkimuksista.

Työaika: Kenttätyöaika: 14.10.2006.

Kustantaja: Kuortaneen kunta / maanomistajat

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila ja Hannu Poutiainen

Tulokset: Tutkitulta alueelta ei ennestään tunnettu muinaisjäännöksiä. Alueelta ei löydetty uusia muinaisjäännöksiä. Aivan tutkimusalueen kupeessa, sen pohjoispuolella on kivistä asuinpaikka ”Viitasaari” (Torvinen M 1983).

Inventointi

Inventointi suoritettiin kahden arkeologin voimin 14.10.2006. Alueella on laakea etelä-pohjois-suuntainen peltokumpare järven pohjoispäässä. Kumpareen eteläosassa, sen laella on vanha talo pihapiireineen. Kumpareen itäpuolella tutkimusalueeseen kuului kappale länteen laskevaa peltorinnettä tien länsipuolella. Kumpareen pelto oli kesannolla. Noin puolet kumpareen pellon alasta, eteläosa, oli siinä kunnossa, että se voitiin tarkastaa ns. pintapoiminnalla, koska peltomaan pintaa oli harvan kasvillisuuden lomassa runsaasti ja helposti havainnoitavissa. Peltokumpareen pohjoispuoliskon pelto oli peitteisempi ja siellä tehtiin koekuopitusta. Kumpareen pohjoisin kärki ja sen viettävät rinteet olivat taas hyvin harvan kasvillisuuden peittämiä, joten siellä saatettiin tehdä luotettavia pintahavainnoja. Alueen länsiosa peltokumpareen juurella oli vesijättöä, liejuista peltomaata, eikä sitä tarkemmin tutkittu. itäosan peltorinne kasvoi syysviljaa ja pellon pintaa oli sielläkin riittävästi näkyvissä pinnan havainnointiin. Koko alue tutkittiin perusteellisesti ja kattavasti, eikä alueella havaittu yhtään mitään esihistoriaan viittaavaa. Alueen eteläosassa, peltokumpareella olevan talon pihapiirin länsikuppeella oli pellossa havaittavissa merkkejä vanhasta asutuksesta: palaneita kiviä, tiilenpaloja ja jokunen liitupiipun kappale. Kyseinen talotontti on ollut liitupiippujen perusteella asuttuna jo 1800 luvun alussa, mistä vanhasta asutuksesta em. jäänteet ovat peräisin. Muinaisjäännökseksi ei näistä jäänteistä ole. Maaperä koko alueella on hienoaineksinen, silttinen moreeni.

Aivan alueen pohjoispuolella, siellä olevassa lounaaseen viettävässä peltorinteessä on vanhastaan tunnettu kivikautinen asuinpaikka ”Viitasaari”, jonka M Torvinen havaitsi inventoinnissaan v. 1983. Pellostä, heti Viitasaaren talon W-puolelta löytyi kvartseja. Torvisen kvartsihavaintojen mukaan asuinpaikka jatkui siitä luoteeseen metsän laitaan (150 m kertomuksen mukaan), sekä edelleen metsän puolelle, jossa hän havaitsi pienissä hiekanottoaikoissa kvartseja, sekä edelleen luoteessa olevalle laajalle (nyt jo käytöstä poistuneelle) hiekkakuopalle. Torvisen mukaan havainto-olosuhteet olivat hänen paikalla käydessään erittäin hyvät, joten paikan raja-alue pellolla on ilmeisesti hyvin luotettava. Sen mukaan Viitasaaren asuinpaikka ei ulottuisi nyt tutkitulle alueelle asuinpaikan kaakkoispuolella olevalle pellolle. Omat havaintoni vahvistavat Torvisen havainnot – kyseiseltä peltorinteeltä en saanut mitään esihistoriaan viittaavaa havaintoa. Peltorinne oli harvalla oraalla ja pellon pinta oli hyvin havainnoitavissa. Maaperä oli silttinen. Vaikuttaa siltä, että Viitasaaren asuinpaikka on rajoittunut rinteen siihen osaan, missä maaperä on ollut hiekkaisempaa, eikä silttimoreenista, hieman asuinpaikan tasoa matalampaa kumpareta asuinpaikan eteläpuolella ole asutettu.

Viitasaaren asuinpaikan kaakkoisosassa tai kaakkoispuolella on nyt uusi omakotitalo pihamaiden ja sinne vievä uusi tie.

Tutkimusalueella ei ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

6.11.2006

Timo Jussila

Valokuvia

Tutkimusalueen peltokumpareta kuvattuna sen eteläpäästä pohjoiseen. Historiallisen ajan rakennuspaikan merkkejä havaittiin pellossa kuvassa oik. olevan rakennuksen kupeesta: näitä merkkejä olivat liitupiipun kappaleet ja palaneet kivet, sekä hieman tummempi peltomulta.

Kuvattu lounaaseen tutkimusalueen koilliskulmasta. Tutkimusaluetta kuvan alalla. Taustalla peltokumpare ja edessä alueen itäreunan peltorinnettä. Tällä kohden maaperä oli vielä etualan pellossa silttinen, vaihettuen pohjoiseen mentäessä silkaksi hiekaksi. Huolimatta oraasta, peltomaa ole hyvin havainnoitavissa harvan oraan välistä. Mitään esihistoriaan viittaavaa ei pellossa havaittu. Heti kuvan-alan oikealla puolella on uusi taloon menevä tie ja sen tasalta on alkanut Viitasaaren asuinpaikka samaisessa peltorinteessä.

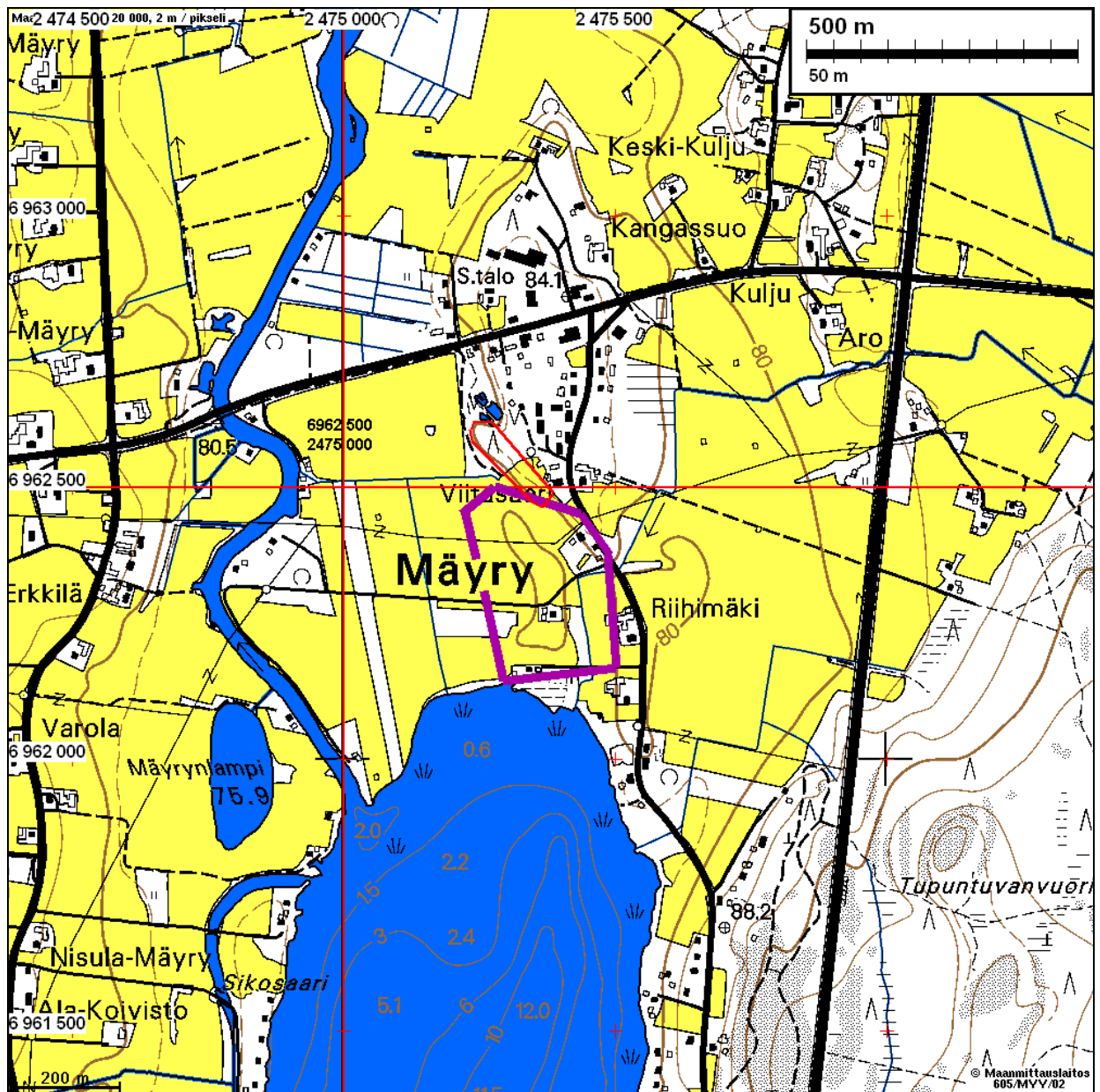

Tutkimusalueen peltokumpareen pohjoispuolisko, kuvattu tieltä pohjoiseen. Taustalla olevassa peltorinteessä ja metsässä sijaitsee Viitasaaren kivikautinen asuinpaikka, jonka kaakkoisosa on osin jäänyt kuvassa näkyvän vaalean talon alle. Asuinpaikan ja kumpareen välillä on alava ja kostea peltolaakso, eikä asuinpaikka näytä ulottuvan sen eteläpuoleiselle peltokumpareelle.

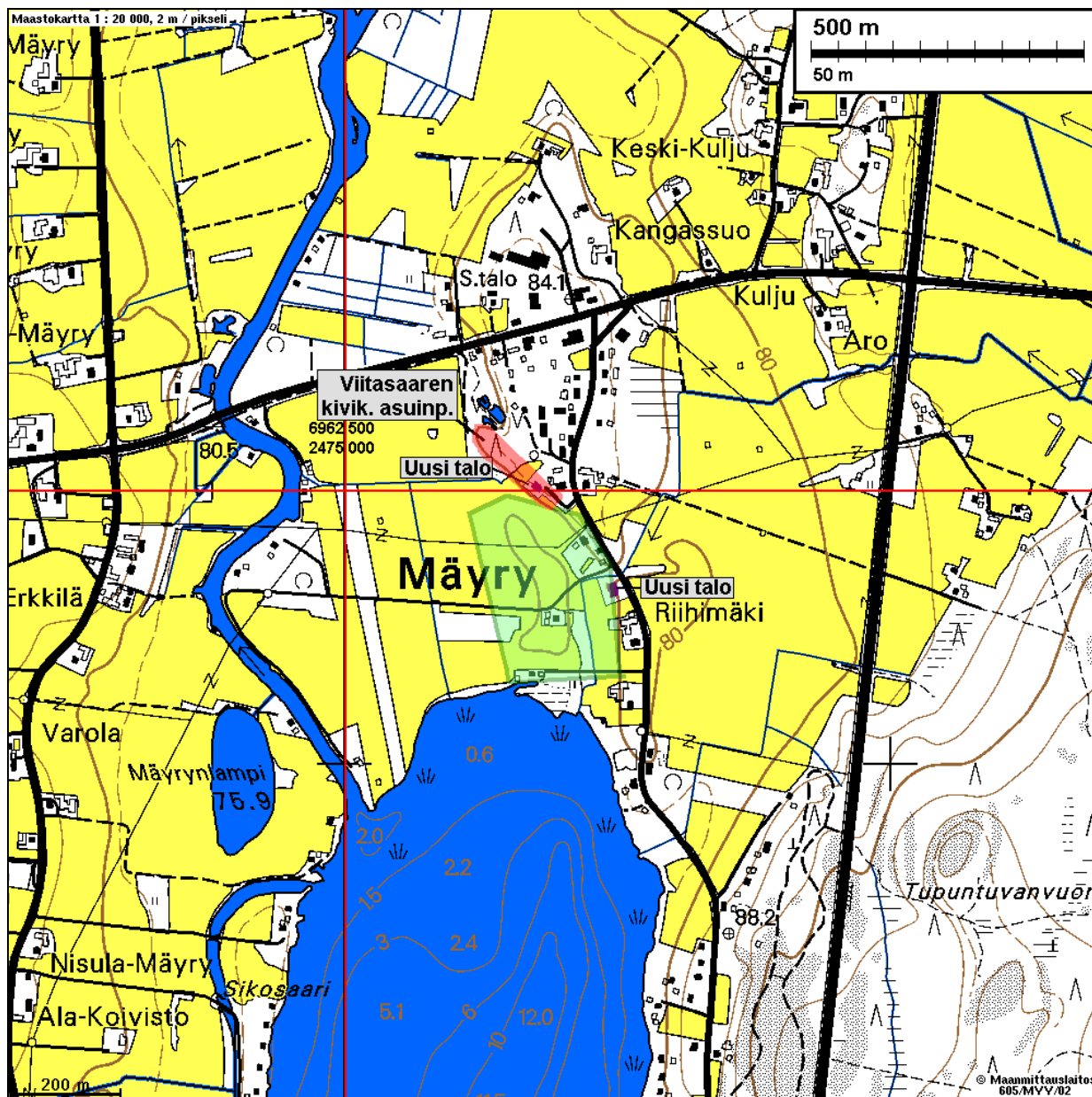

Kuvattu peltokumpareen pohjoispäästä kaakkoon. Oikealla peltorinne, joka osin pengerretty tms. Siellä olevassa oraspellossa ei havaittu mitään esihistoriaan viittaavaa.

Maastokarttaotteet

Tutkimusalue on rajattu sinipunaisella viivalla. Viitasaaren asuinpaikka (v. 1983 tilanteen mukaisesti) on rajattu punaisella v. 1983 inventointikertomuksen kartan ja paikan kuvauksen perusteella.

Tutkimusalue on rajattu vihreällä ja Viitasaaren asuinpaikka (v. 1983 tilanne) punaisella. Karttaan on piirretty itse tutkimusalueen liepeillä olevat uudet talot ja tiet, jotka eivät näy alkuperäisessä kartassa. Niiden sijainti kartalla ei ole tarkka, vaan peitepiirrosluonteinen.